Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 1 (1933)

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1932), Περίοδος Γ'

Έκθεσις περί των κατά το έτος 1932 πεπραγμένων υπό της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας αναγνωσθείσα εν τη γενική συνελεύσει των εταίρων τη 20 Μαρτίου 1932 υπό του γραμματέως του συμβουλίου Γ. Α. Σωτηρίου

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1343](https://doi.org/10.12681/dchae.1343)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (2013). Έκθεσις περί των κατά το έτος 1932 πεπραγμένων υπό της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας αναγνωσθείσα εν τη γενική συνελεύσει των εταίρων τη 20 Μαρτίου 1932 υπό του γραμματέως του συμβουλίου Γ. Α. Σωτηρίου. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 1, . <https://doi.org/10.12681/dchae.1343>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ἐκθεσις περί των κατά το ἔτος 1932 πεπραγμένων
υπό της Χριστιανικῆς Αρχαιολογικῆς Εταιρείας
αναγνωσθεῖσα ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει των ἐταίρων
τῇ 20 Μαρτίου 1932 ὑπό του γραμματέως του
συμβουλίου Γ. Α. Σωτηρίου

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1932), Περίοδος Γ'

ΑΘΗΝΑ 1933

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1932 ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΥΠΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ

ΕΝ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 1932
ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ Γ. Α. ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν, συμφώνως τῷ Καταστατικῷ, συνεκάλεσεν ὑμᾶς, ἵνα λογοδοτήσῃ ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ παρελθόντος ἔτους. Λογοδοτοῦμεν οὐσιαστικῶς ἀπὸ τῆς 14ης Δεκεμβρίου π. ἔ., ἀφ' ἧς ἡμέρας δηλαδὴ ἡ Ἑκτακτος Γενικὴ Συνέλευσις ἐξέλεξεν ἡμᾶς, ἥτοι διὰ διάστημα τριῶν μηνῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο προέβημεν εἰς τὰς ἑξῆς ἐνεργείας: Κατηρτίσαμεν τὸ πρόγραμμα τῆς δράσεως τῆς Ἑταιρείας, διανεμηθὲν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἑταιρείας καὶ τοὺς φίλους τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας. Κατ' αὐτὸ αἱ ἐργασίαι τῆς Ἑταιρείας διακρίνονται εἰς ἐπιστημονικὰς καὶ ἐκλαϊκευτικὰς. Καὶ ἐπιστημονικαὶ μὲν εἶναι 1ον) Ἡ ἐκδοσις σειρᾶς μελετῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογίαν ἐν τῇ εὐρυτέρᾳ αὐτῆς ἐννοίᾳ συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, ἀναλόγως τῶν πόρων τῆς Ἑταιρείας καὶ εἰς χρονικὸν διάστημα μὴ δυνάμενον ἐκ τῶν προτέρων νὰ καθορισθῇ καὶ 2ον) ἡ ὑποχρεωτικὴ κατ' ἔτος ἐκδοσις τῶν *Πρακτικῶν τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας*, ἅτινα θὰ περιλαμβάνωσι τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνακοινώσεις τῶν μελῶν αὐτῆς, τὰς ἐκθέσεις καὶ πᾶν σχετικὸν πρὸς τὴν δράσιν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑταιρείας. Διὰ τὰ δημοσιεύματα τῆς Ἑταιρείας ἀπεφασίσθη νὰ ἐκδοθῇ πρῶτον τὸ μέχρι τοῦδε ἀνέκδοτον ὕλικόν τῶν ἐπιστημονικῶν συλλογῶν τῆς Ἑταιρείας, ἥτοι λευκώματα περιέχοντα φωτογραφίας καὶ σχέδια παρασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Γραμματέως τῆς Ἑταιρείας, τοῦ καὶ ἰδρυτοῦ αὐτῆς καὶ ἐμπυχωτοῦ Γ. Λαμπάκη.

Ὡς ἐκλαϊκευτικαὶ δὲ ἐργασίαι θεωροῦνται *διαλέξεις* περὶ φλεγόντων ζητημάτων, ἀναφερομένων εἰς τὴν βυζαντινὴν τέχνην καὶ τὴν βυζαντινὴν μουσικὴν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν πρὸς συγχρονισμόν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν τέχνης καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, συμφώνως πρὸς τὰς παραδόσεις τοῦ προσφάτου παρελθόντος τοῦ Γένους.

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν τριῶν μηνῶν ἐγένοντο ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου αἱ ἑξῆς ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις, ὧν αἱ πλεῖστοι θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Ἑταιρείας:

1) *Περὶ Τραπεζῆς Μαρτύρων τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν* ὑπὸ Γ. Α. Σωτηρίου.

2) *Περὶ τοῦ εἰκονογραφικοῦ θέματος τοῦ φύλακος Ἀγγέλου* ὑπὸ Α. Ξυγγοπούλου (δημοσιεύεται ἐν περιλήψει).

3) *Περὶ τῆς Φιάλης τοῦ Χριστιανικοῦ Παρθενῶνος* ὑπὸ Α. Πάλλα.

4) *Περὶ τῆς εἰκόνας τοῦ Ἑλκομένου Μονεμβασίας* ὑπὸ Νίκου Α. Βέη.

5) *Περὶ τῶν μετὰ τρούλλου ραῶν τῆς πρώτης χιλιετηρίδος* ὑπὸ Μαρ. Γ. Σωτηρίου. Ἀπεστάλη δὲ καὶ γραπτὴ ἀνακοίνωσις ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος Κου Ἱεζεκιήλ Βελανιδιώτου περὶ προβλημάτων τῆς χριστιανικῆς εἰκονογραφίας (περὶ τῶν εἰκόνων: τῆς Ἀγ. Τριάδος καὶ τοῦ Ἑσταυρωμένου πρὸ τῆς Ἀγίας Τραπεζῆς), ἣτις συνεζητήθη ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τῆς Ἑταιρείας, ὡς ἐκτίθεται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀνακοινώσεων ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν διωργάνωσε καὶ δύο ἀξιολόγους διαλέξεις ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας περὶ Βυζαντινῆς μουσικῆς. Ἐκ τούτων ἡ πρώτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ λογίου κ. Σ. Σταματιάδου (γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἑλισαίου Γιανίδη) «περὶ ἐναρμονίσεως τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς», ἡ δὲ δευτέρα ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς κ. Κ. Παπαδημητρίου «περὶ λειψάνων βυζαντινῆς μουσικῆς ἐν τῇ Δύσει». Καὶ αἱ δύο διαλέξεις συνωδεύοντο ὑπὸ σχετικῶν ᾠσμάτων ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῆς χορωδίας τοῦ συνθέτου κ. Μ. Καλομοίρη (ἡ πρώτη) καὶ τοῦ Μουσικοῦ Λυκείου Ἀθηνῶν (ἡ δευτέρα).

Οὕτως ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν, παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὴν βυζαντινὴν τέχνην, δίδει ὥθισιν καὶ εἰς τὴν ἔρευναν καὶ διαφώτισιν τοῦ προβλήματος τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς. Ἐκ τῆς γενομένης ἐν τῷ τύπῳ ὑπὸ μουσικῶν καὶ ἄλλων συζητήσεως περὶ τῶν θεμάτων τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, ἅτινα οἱ ὁμιλήσαντες ἔθιξαν, καταδεικνύεται ἡ συμβολή, ἣν προσφέρει ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία εἰς τὴν ὁλοκληρωτικὴν κατανόησιν τῆς Βυζαντινῆς τέχνης, ἐφ' ὅσον ἡ Ἀρχιτεκτονική, Ζωγραφικὴ καὶ Γλυπτικὴ τοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ κατανοεῖται πληρέστερον διὰ τῆς σαφοῦς γνώσεως τῶν ἱεροτελεστιῶν, ὕμνων καὶ ψαλμῶν, τῶν τελουμένων καὶ ᾄδωμένων ἐντὸς τῶν ἱερῶν χώρων, αἵτινες εἶναι τὸ ἀπαραίτητον αὐτῶν πλαίσιον.

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἐλπίζομεν καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος νὰ συνεχίσωμεν τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ ἔθνικόν ἔργον τοῦ ἀρχαιοτάτου παρ' ἡμῖν σωματείου διὰ τὴν ἔρευναν τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἔργου τούτου τῆς Ἑταιρείας ἐπικαλούμεθα τὴν ἡθικὴν καὶ ὕλικήν ἀρωγὴν τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ παντὸς δυναμένου καὶ φίλου τῶν χριστιανικῶν μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος